

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 "
Negyed évre	1 "

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házában.

Hirdetések és nyiltéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Mindszent község szervezete.

Mikor a múlt év folyamán a képviselő-testület megbizásából egy küldöttség járt Budapesten a Belügyminiszter urnál — ha jól emlékszünk — még a szemcsés ködhártyalob gyógykezelési költségeire az állam által előlegezett és utóbb 10 évi részletekben kamat nélkül visszafizetni rendelt 3600 frnyi tartozás leírása és ugyanez év folyamán a kolera által okozott költségek megtérítése iránt; a belügyminiszter megütöközött azon, hogy mire költ el a község évente mintegy 28,000 frtot?

Ma a törvényhatóság által jóváhagyott költségelőirányzat szerint a község háztartása — Tömörkény nélkül — 26,731 frt 51 krba kerül, de már eddigi újabb megterhelésekkel a 27,000 frtot már ma is meghaladja, tehát jóformán ott vagyunk ma, mint akkor, mikor még Tömörkény közigazgatási ügyeit is ellátni kellett és úgy látszik, lassanként vissza is tér a község oda, ha úgy halad, mint eddig már is megkísérelte — a hol eddig volt.

Tömörkény elváltával az volt a jelszó: „magunkra maradtunk óriási terheinkkel, takarékoskodjunk mindenben a hol lehet.”

Mindszent község szervezete nem egy hazai rendezett tanácsu város szervezetével vetekszik, 3 jegyző, 2 irnok, 2 végrehajtó, 2 pénztárhoz, 1 árvagyám, 1 bíró, 1 esküdtbíró, 4 esküdt, 1 községi orvos, 1 állatorvos, 2 lovas és 4 gyalog kézbesítő, 1 utász és 8 éjjeli őr, tehát összesen 33 egyén végezván a közigazgatás és belkormányzat minden feladatát, ez olyan apparátus, melyen belül a kellő kényelem mindenki részére biztosítva volt és mégis, ha arról volt szó, hogy valamit meg kell csinálni, legtöbbszörre bizottságok terheltek meg, a nagyobb munkákkal a fizetett tisztviselők és előljárók minden alkalommal vagy kivonták magukat a munka terhe alul, vagy pedig már csak külön honoráriummal lehetett sok dolog elvégzésére, ugyyszólván — megnyerni.

Még Tömörkénnyel együtt volt a község, mikor az adópénztárnak állása ideiglenesen megüresedett — akkor Zsótér Mihály volt a közpénztárnok — helyettesítette majdnem egy évig az adó pénztárnokot vagyis elvégezte két pénztárnok teendőit, *persze huzta is a két pénztárnok fizetését*, de bebizonyította azt, hogy két pénztárnok felesleges volt már akkor is, Tömörkény elválásával tehát ez állás joggal vétetett fel a megszüntetendők közé. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a volt két pénztárnok mellé két nyilvántartó jegyző is volt alkalmazva, világos, hogy ha egy pénztárnok el tudta végezni a két pénztár kezelését, el kell végezni azok nyilvántartását egy jegyzőnek is, mikor hozzá egy irnok és egy végrehajtó is segítkezik.

Igy ment ez azután tervszerűleg tovább, figyelembe véve, hogy Tömörkény elválása folytán az adó, árva, katona ügyek, általában a közigazgatás minden ágában a teendőkre nézve csökkenésnek kell beállani az adóügyi jegyző és pénztárnok teendői beosztattak a pénztárnok, közgyám és egyik jegyző teendői közé és viszont annak teendői egy része beosztatott a másik jegyző teendőihez, úgy, hogy a tervszerű munkabeosztás lehetőleg a két jegyző közt egyenlősített.

Ezekben volt lerakva az új szervezeti szabály alapeszméje és a tett számítások szerint megtakarított volna a község több mint 3000 frtot csak a fizetések címén, még ha nem számítjuk is a jegyző földje tiszta jövedelmének beszámítására vonatkozó *jogos* kombinációt, a mi ismét mintegy 270 frtot tett volna ki.

Az új szervezeti szabálytervezet azonban csak egyszer volt megcsinálva, most már el van temetve, annál többet dolgozik azonban a képviselőtestület azon, *hogy abból a szervezeti szabályzat tervéből szabály ne legyen soha és ha lesz, feladata nem a kiadások megtakarítása, hanem inkább a kevesebb munkakörre legalább is az eddigi kiadások megállapítása legyen.*

Még csak hadján, ha a képviselőtestület csak a köteleességszerű javadalmakat tenné folyóvá a régi szabályzat szerint, de *egyes esetekben fölemelte már is, szervezeti szabály nélkül a régi javadalmazások némelyikét még pedig ott, hol arra szükség nem volt és olyan mértékben, mint azt csak egy vagyonos község teheti, nem pedig Mindszent 78%-os domestikájával.*

Ha csak egy egyszerű magán háztartást figyelünk meg, az rendezettnék csak úgy mondható, ha minden teendőnek megvan a maga embere és megvan határozva rendes ideje, mikor egyes dolgok elvégzendők. A község háztartásának rendjét a szervezeti szabályrendelet van hivatva meghatározni, miért is az úgy készítendő el, hogy a községi előljárásság minden egyes tagja tudja meg, mi a teendője és mikor köteles azt végezni úgy, hogy egy részről tulterhelve senki ne legyen és másrészről, hogy a tisztességesen megfizetett előljárók munkaképessége teljesen a községi dolgok végzésére használtassék fel.

A jegyzői teendők beosztása és annak foganatosítása körüli nehézség már most is onnan származott, mert állítólag — némely községi dolog ellátása *az azzal foglalkozó jegyzőnek mellékfoglalkozást és ebből folyólag mellék jövedelmet is nyújt*, a miről az egyik jegyző lemondani nem akart és kész volt inkább eddigi teendői mellé még másokat is elvállalni, minthogy a zokból csak egyiket is a másiknak átengedni hajlandó lett volna, helott pedig volt rá idő, mikor azon panaszkodott, hogy tulságban sok az a teendő, mit neki végezni eddig kellett.

A másik jegyző meg szintén állítólag azért nem vette volna szívesen az új munkabeosztást, mert attól mellékjövédelmet reményelt és jóformán ehhez az árhoz kötötte az új munkabeosztást és vonakodott olyan új munkakört elfogadni, a mi szerinte mellékeresetet nem biztosított, állítván, hogy eddigi munkakörével már is tul van terhelve, sőt hogy szavának még nagyobb súlyt adjon, *meg is szavaztatott maga mellé segítségül egy irnokot a képviselő-testület által, mikor azonban a képviselő-testület részére 200 frt évi pótlékot, mint személyes járandóságot megszavazott, mindjárt nem lett a munka sok és nem kellett kiségitő irnok.*

Hogy vannak-e és minő mellékjövédelmek a jegyzőknek biztosítva és egyáltalán mellékjövédelmeket hivatalos dolgaikból csinálhatnak-e a jegyzők? — arról ezuttal nem kívánunk szólni; de az az egy bizonyos, hogy mindkét jegyző a község által olyan tisztességesen van díjazva, a mi egy jegyző előképzettsége és állásának megfelelő és a miért a község *joggal megkövetelheti, hogy a jegyzők egész munkaképességüket és erejüket a községnek szenteljék, vagyis ha fizetésjavítással, felelőség mellett képes egyik vagy másik jegyző az eddigi teendőin tul még egyebet is elvégezni és mégis külön fizet a község azért, hogy a teendőket ugyanaz a jegyző elvégezze, a külön díjazás a község részéről nem más, könnyelmű ajándékozásnál, a jegyző részéről meg a vonakodás nem más, a képviselőtestület gyengeségének egyszerű kihasználásánál, aminek egyik részről sem volna szabad megtörténni.*

A jegyző urak mindazáltal még a *szervezeti szabály előtt* jó eleve gondoskodtak arról, hogy a község változott viszonyait a maguk hasznára kiaknázzák, s már jó eleve elejét vegyék annak, hogy a szervezeti szabályok a község jólfelfogott érdekében, a munkabeosztás és a javadalmak megállapításánál legjobb belátása szerint intézkedhessék, megkötvén a község kezét, tehát már előre *egyhangulag hozott közgyűlési határozatokkal.*

Jó lesz tehát a szervezeti szabályok elkészítését sürgetni, mert még bekövetkehetnek, hogy a mit egy vagy más irányban a község megtakarítani vél, mire a szervezeti szabályok napvilágot látnak, a közgyűlés különféle cimeken addig elajándékozgatja!

Előfogatóság a községnél.

A község költségvetésében még most is ott diszeleg előfogatóság címen 1000 forint, felényi igaz a régihez képest, de hát az egész nem egyéb, mint a régi slendrián — nem bánom — gazdálkodásnak egyik — mielőbb kiküszöbölendő — kinövése.

Bátran megkérdezzük, ugyan minek jó ma a községnek 2—3 fogatot tartani és fizetni az állandó fogattartásért körülbelül annyit, hogy minden napra és egy fogatra körülbelül 1 frt 50 kr. illeték esik?

Azt mondják az előfogatozás barátai, hogy szükséges az előfogat:

1-ször. Az adóvégrehajtónak a külső területen foganatosítandó végrehajtásokhoz.

2-szor. Megyei, járási és állami, közigazgatási, általában pedig köztisztviselők köteles tova fuvarozásának biztosítására.

3-szor. A község érdekében eljáró küldöttségek és előjáróság kényelme szempontjából, azok fuvarozására.

4-szer. Tüzevészet esetén az oltás körüli szolgálattételre.

Tagadhatatlan, hogy látszólag mindezen okok a mellett szólnak, hogy a községnek mégis csak kell előfogatot tartani, mi pedig azt hisszük, hogy az teljesen mellőzhető és nélkülözhető és meg is kísértjük e helyütt az ellevetéseket egyenként megbirálni és megdönteni.

Előre bocsájtjuk, hogy az előfogatozás intézménye abból az időből származik, mikor még semmi egyéb fuvarozási mód nem állott a község rendelkezésére, mikor még a fuvarozás, mint egyik fontos iparág, szabályozva semm kép sem volt; mikor még olyan közigazgatási viszonyok állottak fenn, hogy némely esetben hat ökor kellett egy üres kocsi vontatásához, a beamterek pedig, a mikor utazási kedvükben voltak, a birót is kocsi elé fogták volna, ha megfelelő fuvar nem ad alájuk. Hála Isten, ez idők ma már elmúltak és így azok sallangja, a községi előfogatozás ma többé fontos jelentőséggel nem bír.

Még a legfontosabb érv, — az adó végrehajtó fuvarozása — sem teszi szükségessé az állandó fogat tartást mert: egyrésztől még a külterlen lakó gazdák aránylag a község legrendesebb adófizetői és ha elől is olykor náluk egy kis biztatás, egy kis végrehajtással fenyegetés szüksége, az *rendes körülmények közt* csak elvétve fordul elő és csak egy általános természetlenség — a mi ugy is elég baj mindenkinek — teszi szükségessé esetleg a tömeges végrehajtásokat. Ha azonban az adóvégrehajtó ugy osztja be tendőit, hogy egy folytatásban sorba veszi az adóvégrehajtás végetti zálogolásra a tanyákat és nem hágy föl vele, míg nem végezett egyrésztől és egyesek végett külön nem mászkál a tanyák közt, másrésztől a foglalások minden negyedévben legfőleg 8—10 napot és mondjuk, hogy az árverések annak felét vennék igénybe, a végrehajtónak 50—60 fuvarnál többre egy évben semmi esetre sincs szüksége, azt pedig, ha fogadott fuvarossal végzi, 100 frtnál többet nem ad ki reá és biztos vagyunk benne, ha a végrehajtónak a község 100 forint fuvarátalányt adna, ez az érv egyszerű mindenkorra elesnék, így pedig egy fogat számítottván a végrehajtónak, belekerül a községnek körülbelül 500 frtba.

A mi a megyei, állami vagy egyéb tisztviselők fuvarozását illeti, azt a község eddig is csak annyiban teljesítette, a mennyiben részükre fuvarról gondoskodott és hogy a kényelem nagyobb legyen, mindjárt a saját fogatait bocsájtotta rendelkezésre és a fogattartás által csak azt biztosította, hogy az ilyen hivatalból utazó urak minden körülmények közt — pénzre — fuvarot kapjanak. Ha a község ilyen fuvarozásra állandó fogatokat nem tart, kétségtelen, hogy akad magánvállalkozó, — a mint már van is, — ki az ilyen fuvarozást mindenkor kötelességszerűleg teljesíti. A ritkábban előforduló előjáróság és községi küldöttségek fuvarozása végett külön fogatot tartani nem szükséges és egyáltalán minden eddigi fogatozással szemben ma már rendelkezésre áll a vasut a község közvetlen közelében és senki mást nem igényel-

het, mint legfőleg a vasuthoz szállítást vagy onnan bevitt, azért pedig állandó fuvarost tartani épen nem szükséges.

Hátra van még a tüzevészet esetére, ugynevezett tüzi-oltartása. Mint már jeleztük, körülbelül 500 frtba kerül a községnek egy fogat tartása és az eddigi gyakorlat szerint, egy fogat csak arra való, hogy az istállóban tüzevészetére készenlétben legyen. Es ez még a legbaszontalanabb és mellőzhetőbb kiadás.

Egyrésztől hála lakosságunk józan magattartásának, néha egész évben sem fordul tűz elő, másrésztől az az egy fogat csak egy fogat marad és a tapasztalat azt mutatja, hogy vész esetén magánosok sem vonják meg magukat, hogy vagy fecskendő szállítás vagy vízfordásra fogatot nem küldenek ez ideig egyszerű közérdekből, egyszerű emberbaráti szeretetből.

Eltekintve már most attól, hogy a tüzevészet felállítására már is küszöbön álló megoldandó kérdés, egyszerűen mellőzhető a község az ugy nevezett „tüzi-olt” tartását az által, ha a fecskendőket a község különböző könnyen hozzáférhető helyein helyezné el és minden tüzevészt alkalmával 3—4 díjat tűzne ki azok jutalmazására, kik a fecskendőket a tűz helyére szállítanak és ha — mondjuk, hogy — e díj az első fecskendőért 10 frtban, az első lajt vizért 5 frtban, a másodikért 5 — és 3 frt és a harmadikért is 2—2 frtban megállapítatnék, mindig van annyi heverő fogat a faluban, hogy jobban biztosítaná a kitűzött díj a fecskendő és viznek kellő időben a helyszínére szállítását, mint a drága tüzi-olt s alig kerülne a tüzevédelem anynyiba a községnek, mint így e célra külön fogat tartása kerül, mert még rendkívüli — 10 tüzevétszet számítva is — egy évre csak 260 frtot venne így a községtől igénybe és a kérdés sokkalta alaposabban lenne megoldva.

Hogy pedig a község kurcaréti földjein folytatott gazdálkodása esetleg a tanyai iskolák látogatása, sőt más tekintetekben is minden alkalommal fuvar után járni ne kénytelenítessék, tarison a község egyetlen fogatot és pedig, ha arra magán vállalkozó megfelelő értékért nem vállalkozna, szerezzé be maga a község, szénát, zabot megtermi a kurcarét, a kocsis 100—120 frtnál többre nem kerül, a lovak felett állategészség tekintetében felügyelhet az állatorvos, anyagiakról pedig gondoskodik az esküdtbíró és így összegezve mindent a község legfőleg évi 500 frttal a fogatozást — rendszeren beosztva — minden irány- és tekintetben elvégeztetheti.

Nagyon természetes, hogy a községi fogat mindenkor csak községi célok szolgálatára vehető igénybe, minden más fuvarozás azonban a község terhei közül egyszerűen kitörölendő.

UJDONSAGOK

— **Kossuth Ferenc hazaérkezése.** A főváros függetlenségi és 48-as érzelmű polgárai ünnepiesen készülnek fogadni a hazájába térő Kossuth Ferencet, a Kossuth névnek — ugy látszik — méltó örökösét. Hogy a fogadtatás menél szebb, lelkesebb legyen, *Madary Gábor* és *Glatz György* felhívást is bocsájtottak ki, mely a következőleg hangzik:

„Polgártársak! Egy hír tölti el büszke rőmmel a hazáért igazán érezni tudó magyar ember szívét. Egy hír, a melynek beteljesedése régen sajtó sebeke fogja meghozni a gyógyító irt, a melynek bekövetkezése alkalmat fog szolgáltatni a hazának arra, hogy jóvá tegye a fiun azt, a mit a dicső, sokat szenvedett atyán vétkezett. Testvérünk, Kossuth Ferenc hazajön közbénk, hogy tehetségeinek javát, érett férfikorának tapasztalatait annak az országnak szentelje, a melynek nem szűnt meg egy pillanatig sem büszkén fiának vallani magát. Igen polgártársak, testvérünk ő nekünk, mert megdicsőült

atyja, nagyjaink legnagyobbja, atyja volt a magyar nemzetnek és mint édes gyermekeit zárta nagy szívére annak minden polgárát. Iparokodjunk elfelejteni azt a szomorú multat, a mely nem ergette meg, hogy ő, a ki diszünk, büszkeségünk, bálványunk volt a távolban is, imádott hazája földjén hunyja örök álomra fáradt szemeit. De most, a midőn az ő méltó fia, a ki vér az ő véréből, csont az ő csontjából, Kossuth Ferenc megtér hozzánk, vigyük elébe mind azt a forró lelkesedést, mind azt a bálványozó hódolatot, a melyet az ő nagy neve kebleinkben felkelt, rójuk le annak a nagy tartozásnak egy újabb picit részét, a melylyel Neki örökké adósai leszünk.

Polgártársak! A magyar haza szent martírjának, megdicsőült atyánknak édes fia, Kossuth Ferenc vasárnap délelőtt 10 órakor érkezik fővárosunkba. Fogadjuk őt méltóan ahhoz a nagy névhez, a melyet visel, de fogadjuk őt méltóan magyar voltunkhoz is. Jelenjünk meg mindannyian a keleti (központi) pályaudvarnál és váljon az ő első lépése Magyarország fővárosának földjén az ő felejthetetlen Atyja emlékének egy újabb, nagyszerű engesztelő áldozatává.

A fogadtatás részleteinek megbeszélése végett felhívjuk a székes főváros függetlenségi és 48-as érzelmű polgárait, hogy jöjjenek el e hó 25-én (csütörtökön) este 7 órakor a kerepesi-ut 36. szám alá, Vidovits-féle vendéglőben.

Polgártársak! Gondoljátok meg, hogy ha Kossuth Lajos nevét tiszteljük, önmagunkat becsüljük meg. Lagyetek ott a fogadtatásnál mindannyian!

Most már egészen bizonyos, hogy *Kossuth Ferenc* a mai nap délelőtt érkezik Budapestre és így a legvalószínűbben a hét folyamán lapunkban is jelzett utazási programja is meglesz állapítva, *miről lapunk olvasóit mindenestire* a kellő időben értesíteni fogjuk, mert ugy érezzük, hogy az a főlhívás, mit itt közlünk, nekünk is szól azon időre, mikor *Kossuth Ferenc* bennünket fog megtisztelni látogatásával.

— **A király Budapesten.** Jól esik látni és tudni a magyar embernek, hogy felséges uralkodója, a magyar király otthon érzi magát és buda várában és többé nem csupán mint vendéget, hanem mint a haza atyját üdvözölheti körében. Sándor, szerb király fogadása alkalmából már megemlékeztek az eseményszámba menő örvendetes dologról anélkül, hogy bővebben méltattuk volna; ma azonban, mikor látjuk, hogy ő felsége ép ugy látogatást tesz a magyar fő- és székvárosban, mint a hogy nyitva áll szive lelke a magyar népe előtt, ismételten általános kihallgatásokat adván királyi várakában, mi is örülünk az örvendőkkel. Legközelebb Pestvármegye székházában tett látogatást ő felsége, hol ama nevezetes nap óta — mikor 1847-ik évben az akkor még csak főherceg — mint a király megbízottja, az új nádort beiktatta. most volt először, mely alkalmat fölhasználva, *Benicky főispán* előkerestette ama nevezetes nádoriktató gyűlés jegyzőkönyvét, melyben ő felsége akkor tartott beiktató beszéde is szó szerint bent foglaltatik. ő felsége megtekintette a régi — ereklye számba menő — irást és látóhatólag kellemesen lepte meg e figyelem. Szóval ő felsége Budapesten itthon van.

— **Az „Uj-Világ” bérléte.** Mint már megemlítettük, azzal a kikötéssel adatott bérléte a vendéglőhelyiség, hogy ott a bérlő nyilvános mulatságot csak az előjáróság engedélye alapján rendezhet, az ugynevezett „szolgáló-balak” pedig épen nem tarthatók. Hamar teltette magát az előjáróság a közgyűlés határozatán és bérléti szerződésen, mert már a mult vasárnap olyan szolgáló bál tartatott az ujjvilágban, hogy különb se kellett. Nem irigyeljük a nagy hasznóbért fizető vendéglőstől, ha magának némi külön hasznót törekszik biztosítani, bár szerződés ellenesen is, de határozottan meg kell róni az elől-

járóság könnyelműségét, mikor a közgyűlési határozattal szemben már alig egy hónap alatt olyan engedményt nyújtott a bérlőnek, melyhez joga nincs és alkalmat adott bérlőnek arra, hogy később a közgyűlés határozott rendelkezéseit ferde magyarázat alapján kijátszhassa. Gyanussá teszi az esetet különösen az a körülmény, hogy a jelenlegi bérlőnek, más, jobb ajánlat felett előny nyújtott már a bérbeadásnál is, talán már akkor ki volt csinálva — a közgyűlés háta megett — a különös kedvezmény, mit más ajánlattevő számításba nem vehetett? A jövő megmutatja.

— **Trachoma költségek.** A „Szegedi Napló“ vezércikkben méltatja Helfy Ignác orsz. gyűlési képviselő urnak a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával a belügyminiszter ellen intézett azon heves támadását, hogy a kormány a trachoma, kolera és egyéb járványos betegségek alkalmával nem kéri ugyan legszigorubb rendeleteit a törvényhatóságok és községekre kibocsájtani és megkérdezése nélkül, hogy mire kerül rendelkezni a községek felett, melyek a törvény világos rendelkezésére támaszkodva el is követnek minden lehetőt a közérdek megóvására még anyagi erejükön túl terjedő költségekkel is. És mikor arra kerül a sor, hogy az igazolt költségeket az állam térítse meg, akkor a miniszter törvényellenesen elutasítja a községek törvényen alapuló jogos kérelmét. Egyben felhossa például Mindszent községét is, mely felsőbb rendeltetésekre költött a trachomára, később meg a kolera jó részben állami érdekből a miniszter a költség megtérítését mégis megtagadta. A „Sz. N.“ abban a véleményben van, hogy a bizottsági tárgyaláson gyors egymásutánban keresztül ment költségvetés tárgyalása magában, az országgyűlésben nyilván nem megy olyan simán keresztül, mint a bizottságokban. Mi pedig csak szárazon konstatáljuk a tényt, hogy a kitartó küzdelem és utánjárás, mit a község e tárgyban már évek óta folytat törvényes alapon a kormány ellen, végtére is országos dologgá avatta Mindszent jogos álláspontját, miben a község ügyét melegen felkaroló képviselő ur mellett nem csekély része van annak a küldöttségnek is, mely a miniszter biztató válaszát hozta haza és mégis — meglepetve tapasztalta, hogy a miniszter a község kérelmét elutasította.

— **Országos vásárunk** a kedvező idő és jó ut folytán látogatottnak mondható. A szarvas marha felhajtás kielégítő, az árak is a mai takarmányszűk helyzethez képest megfelelőek voltak, rugott borju 15—25 frt, 2—3 éves tinó párja 50—80 frt, ökör párja 120—180 frt, fias tehén 50—80 frt értékben jöttek forgalomba. A lovak felhajtása nagyon gyér, de az árak is vevő hiányában a lehető legalacsonyabbak. A sertés ára tartja magát, hizott sertés sulyra 38—40 kr. k'gr. és minőség szerint. A gyalogvásár rendkívül népes, zöldségféle is van bőven, de a messze vidékről jött árusok mégis elég magas árakat követelnek. Káposzta úgy látszik teljesen hiányzik, alig lehetett pár kocsival látni és az is méregdrága, a mi máskor 100 á 2—3 frt volt, most 7—8 frt, sőt az eladók még annál is többre tartanak igényt.

— **A „Függetlenségi kör“ újabb megnyitása.** A múlt vasárnapon a szegedi első zenekar közreműködése mellett nyilvános bállal egybekötött ünnepélyességgel történt meg. Ez alkalommal először gyakorolta az esküdtbíró italimézési jogát és Papp Mihály rendőrkapitány közreműködésével gondoskodott is róla, hogy minél több fogyasztó közönsége legyen, mert még az utcán, sőt más vendéglőhelyiségekben is fogták a fiatalságot. Lett is muri, a zenészek szedték a 30 kr. belépődijukat, azok fizettek a helyiség használatáért bizonyos összeget (házbér is csak kell) de, hogy maga a kör, melynek cége alatt a korteskedés és hajszja történt,

kapott volna valamit a jövedelemből, arról nincs senkinek tudomása. Annál nagyobb hirre vergődött azonban a függetlenségi kör csendélete, mert nagyon természetes, hogy az ugyszolván kötéssel egybe fogdosott publikum közt a szokásos verekedés nem maradhatott el és még Pap Mihály kapitány ur *erélyes* közbelépése sem akadályozhatta meg, hogy két fiatal ember vérbe-fagyba ne maradjon a csatatéren már mint a függetlenségi kör helyiségében, sőt a kósza hir még azt is hozzá teszi, hogy mikor a kapitány ur az általa bűnösnek ítélt legényt lakásának nyugalmából fölverte szintén kapott egy kis utravalót legényeivel együtt. Hiába! Ahhoz, hogy egy népmulatság Mindszenten tisztességes véget érjen először meg kell válogatni a társaságot, másodsor a népet tisztességtudására nevelni kell és harmadsor, tudni kell vele bánni, mert mint már egy alkalommal meg említettük a „botnak két vége van.“

— **A gyalogvásár berendezése** nem tudjuk, kinek az eszméje volt, de különösnek tűnik fel, hogy csaknem minden vásárkor az árulóhelyek más és másként jelöltetnek ki, úgy hogy még a helybeliek is zavarba jönnek, ha valamit keresnek egyrésztől, másrésztől meg némely területek üresen maradtak, mások meg zsúfolásig teltek meg, vagy talán el sem fértek a kijelölt helyeken. Az aprójószág vásár a gatonás kocsik közé zsúfoltatott, hol a különböző csuvaros kocsik úgy is elfoglalták a szűkre hagyott utat. A gesztenyések beszorítottak a Gémes György és Keresztes Ferenc háza közti zugba és ott a házak közé ékelve sülik gesztenyéjüket, a mi talán tűzrendőri szempontból is ferde intézkedés volt. Hja! Mikor Pap Mihály a legokosabb ember a faluban, ennek mind úgy kell lenne, mert hát „röndnek muszáj lönni!“

— **Vaszary hercegprimás a királynál.** A hercegprimást október hó 14-én Ő felsége a király külön kihallgatáson fogadta, mely alkalommal a hercegprimás az uralkodónak átadta a püspöki kar följelentését az egyházpolitikai javalkatok szentesítésének megtagadása érdekében. Az emlékiratot, mint a püspöki kar meghatalmazottja, csakis Vaszary Kolos irta alá, a kit a püspök annak átadásával is megbiztak. Az emlékirat rövid s beható módon válaszolja ama veszélyeket, melyek a kath. egyház Mária országában már hosszabb idő óta ki van téve. A legnagyobb veszedelmek és legsúlyosabb szenvedések azonban még csak ezután következnek be s hogy azok elháríttassanak, a püspökök Magyarország apostoli királyát az új törvények szentesítésének megtagadására kérik. Az emlékirat nagyjába véve mérsékelt hangú, jóllehet szerzőinek B. Hornig és Steiner püspököket tartják, a kik a püspöki karban a legultramontánabb álláspontot foglalják el. A koronázási esküre való hivatkozás, — mely pedig az ultramontán lapok fejtegetéseiben oly nagy szerepet játszott, a püspökök emlékiratában nem fordul elő. A püspökök, ebből kitetszőleg, nagyon siettek emlékiratuk átnyújtásával. A javaslatok szentesítését különben minden politikai körben, — a püspököket sem véve ki, — közelállónak tartják. Hírlik, hogy a vallás szabad gyakorlatáról és az izraeliták recepciójáról szóló javaslatokat újból nov. 8-án fogja tárgyalni a főrendiház.

— **Pénzhamisító asszonyok.** Temesváron két asszonyt tartóztatott le a rendőrség, a kik ólomcink-kanalokból koronás és huszfilléres pénzeket öntöttek. A hamisító asszonyok rendkívül leleményesen jártak el; a formákat gipszlenyomatokból készítették. Az egyik asszony egy Juga nevű volt pincér neje, a ki pénzhamisítás miatt most is börtönben ül.

— **Leleplezett csoda.** Egy nápolyi kis kápolnában egy olajnyomat függött, mely szent Annát ábrázolta. A szent mellén egyszerre valami fehér tény jelent meg, mely láthatólag lilomalakká nőtte ki magát. Ez a hir persze

gyorsan elterjedt, s megkezdődött a kápolnába a népvándorlás. Mindenfelől özönlöttek a hívők, s nagy volt a sírás-rívás és jajgatás, mint a hogy ez már szokás Nápolyban hasonló alkalmakkor. Végre is a rendőrségnek kellett közbelépni. Az olajnyomatot levették s kitűnt, hogy a csodálatos lilom nem egyéb, mint *penészképződmény.*

— **A polgári házasság szentesítés alatt.** A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására az országgyűlés két házának házszabályaiban megállapított bizottság átvizsgálván a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat végleges szövegét, azt a két ház megállapodásával teljesen megegyezőnek találta s a törvényjavaslatot szentesítés alá terjeszhetőnek jelentette ki. Ennek alapján a polgári házasságról és a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatokat okt. 25-én legfelsőbb szentesítés alá terjesztették.

— **Háboru békében.** A nógrádi fegyvergyakorlatok alatt a szállásmester egyik községbe érve, nagy szomjasan betért a falu kocsmájába. A bort azonban rossznak és drágának találta. Szerencsére azonban értesült arról, hogy van a faluban még egy másik helyiség is, hol a bor jó és csak 10 kr. télliter. Elment, megpróbálta. Mikor aztán fizetésre került a dolog, nem akarták tőle elfogadni a pénzt, mert hát a helyiség egy fogyasztási egylet s italt csak az kap, a ki tagja az egyletnek. A szállásmester meggondolta a dolgot és belépett az egyletbe. A csapos beírta „nevét a lajstromba s ekkor eltogadta a tiz krajcárokat. Mivel pedig a jó bor csak úgy izlik, ha társaságban issza az ember, a szállásmester az egész századot felvettette a fogyasztási egyletbe. A falusi kocsmáros dult-fult mérgében s jelentést tett a századosnak, hogy a század felvettette magát az egyletbe. A százados megigértte, hogy péleásan megbünteti a merénylőket. Kirendelte a századot s számukra vetette az embereknek, hogy a katonai fegyelem ellenére egyletbe mertek lépni, melynek talán politikai céljai vannak. A ki az egyletbe lépett, vállalra a fegyvert. Az egész század vállra kapta a fegyverét. A megdöbbent százados kiszólított a sorból egy legényt:

— Te tagja vagy az egyletnek?

— Igen.

— Mit fizettél felvételi díjjal?

— Semmit.

— Mi a célja az egyletnek?

— Borkimérés, mert a kocsmában ibatatlán a bor és mégis 15 kr.

A százados arca kiderül s miután az őrmestertől kellő felvilágosítást nyert, nevetve jegyezte meg:

— Akkor én is belépek az egyletbe!

CSARNOK.

ŐSZ!

Elhangzott a vig madárdal,

Csendes-néma a berek.

Pecske, daru messze szárnyal,

Mint a halvány fellegek.

Zörögve hull a sárga lomb,

Hervadt, pusztá már a rét,

Nem hangzik a méla kolomp,

Gulya, ménes szanaszét.

Erdő, mező egyre sárgul,

Mind jobban hull a levél,

Madár rebben száraz ágrul

Suttogva fu őszi szél.

Bánatfelhők szállnak-szállnak,

Mily szomorú hervadás,

Haldokló őszi fájdalomnak

Jelképe e néma gyász.

Stephán Nyáncsok.

Apróságok.

Kereset.

Az adófelügyelő előtt állott a cigány banda primása.

— Hát, more, ugy-e, kerestek évenként száz forintot?

— Annál többet.

— Hát kétszáz forintot?

— Többet uram, többet.

— Háromszázat?

— Még annál is többet.

— Csak állapodjunk meg háromszáznál, az után majd fizettek barminc forint jövedelmi adót.

— Már hogy éri azst, tekintetes respek-tor ur?

— Hát ugy, hogy magad beismerted, misze-rint háromszáz forintot kerestek.

— Keresink mi többet izz, de mi hásná, há nem találunk!

Gyors változás.

Ur: ... Hogyan? Tegnap még vakon kol-dult s ma már pupja is van?

Koldus: Bizony uram, ebből is láthatja, hogy egy éjszakán át mié da nagy szerencsét-lenség érheti az embert!

A suba és az anyjuk.

A szegedi büntetési ügyek bírása indula-tosan fordul az előtte álló tanyaihoz.

— Mi járatban van? Mondja már egyszer!

— Mőgtisztelem az urat, a subám ügyé en-jöttem vóna.

— Ellopták? ki lopta el?

— Dehogya is. Eltévelyedett az anyjukkal,

a kit egy kicsit möglegyintettem.

— Aztán most mit akar?

— Hát kurrentálják kéröm.

— Kit a feleségét?

— Jó is volna! Hát a subát, hisz vz anyjuk-
ugy is visszakerül!

Valószínű.

Tanár: Melyik esatájában ölték meg Gusz-táv Adolfot?

Tanuló (gondolkozás után): Az utolsóban.

Az irigy papucshős.

Szobaleány: Nagyságos ur, alkályha a szalonban füstöl.

Az ur (papucshős): Mit meg nem engedhet az magának!

A nagy meleg.

— Barátim, ilyen forró nyarat én még soha nem értem; nálunk nem kevesebb mint 120 fok volt a hőség

— Ne beszélj ilyen vadakat.

— De szavamra mondom, hogy igaz. A szobában volt 30 fok, a konyhában 36 fok, a kertünkben 32 és a pincében 22, összesen tehát 120 fok!

Nevettető fejták.

ITT NYUGSZOM EN OLVASOD TE
OLVASNAM EN, NYUGODNAL TE!

ITT NYUGSZIK

S U G Á R Á G N E S
BECSÜLETES HAJADON

ÉLT 55 ÉVET.

E FEJFAT KÉSZITETTE:

FIA: MÁRTON.

E SIR FEDI SZALMAVEGI BULCSOT,
KI 59-BE ADTA BE A KULCSOT.

FARKAS MIHALY, MIG ÉLT
SOKAT CSEREBELÉLT
ADDIG CSEREBERÉLT
MIG VÉGRE EGY HERÉLT
CSIKÓ UGY MEGRUGTA
HOGY MOST ITT VAN NYUGTA.

AMIG ÉLTEM JÓ MÓDOM VÓT
SOKAT HASZNALTAM A VONÓT
CIGÁNYPRIMAS VÓTAM MÁDON
SOKAT KELLETT MUZSIKÁLNO.

Szerkesztői üzenetek.

S. N. Baks. Szives készséggel adunk helyet minden jónak és szépnek.

Vasuti menetrend.

Szentés—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentés—H.-M.-Vásárhely.

Szentésről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentés.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentésre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H. M. Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gőzhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltájít van Mindszentem.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

Magyarország legnagyobb tajtékpipa gyári raktár!

FELHÍVÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű pipakedvelők figyelmét felhívni **kitünő minőségű és valódi**

tajtékpipa-, tajték- és borostyán szivar- és cigaretta szipka raktáramra.

Miután — **Minkus Dávid** tajtékpipa-metsző gyárából, mely e téren az ország legnagyobb és leg-hirnevesebb gyára és 1858. év őtái fennállása méltán igazolja versenyképességét és gyártmányai kitünőségét — rendelményeim a legolcsóbb gyári áron, személyesen szerzem be, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a legolcsóbban számíthatom.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű pipakedvelőket jelen felhívásom figyelembe vételére és egy kis próbavásárlás-, esetleg írásbeli rendelmény eszközzésére, mely által meg fognak győződni áruim kitünő minősége és olcsósága felől.

Vidéki megrendelések írásbeli jótállás mellett, pontosan és gyorsan utánvét mellett eszközöltetnek.

Szives megrendeléseiket kérve és azok pontos teljesítését biztosítva, maradtam

Cs.-Mindszent, 1894. évi október hó.

kiváló tisztelettel:

GOLDSTEIN MÓR.

TAJTÉKÁRUK NÁLAM BECSERÉLTETNEK!

Valódiságáért írásbeli kezesség vállaltatik.